

LVJFA rekomenduojamas etikos kodeksas futbolo bendruomenei

Etikos kodekso taikymo tikslas yra bendrai susitarti visoms suinteresuotoms grupėms – futbolo užsiėmimus lankantiems vaikams, jų tėvams, treneriams ir sporto įstaigos administracijos darbuotojams dėl tam tikrų elgsenos taisyklių futbolo užsiėmimų ar varžybų metu, taip pat susitarti dėl tam tikrų moralinių ir bendražmogiškų vertybių laikymosi futbolo aplinkoje, kurios atitiktų futbolo žaidimo kaip po socialinio reiškimo propaguojamas vertybes.

Rekomenduojamas etikos kodeksas atitinka FIFA „Code of Ethics“ propaguojamas vertybes, remiasi kitų šalių gerosios praktikos pavyzdžiais.

Šio rekomendacinio pobūdžio etikos kodekso, kuris skirtas visų šalies sporto organizacijų, rengiančių futbolininkus bendruomenėms, rengėjų uždavinys yra susisteminti gerosios praktikos pavyzdžius ir sukurti šalies futbolo aplinkoje taikomą bei visų futbolo bendruomenės narių pripažįstamą vertybių sistemą.

Etikos kodeksas apima keturias skirtingas auditorijas:

- Futbolo užsiėmimus lankančius vaikus;
- Jų tėvus;
- Trenerius;
- Sporto organizacijos, organizuojančius futbolo užsiėmimus, administracijos darbuotojus.

Kiekvienai iš šių auditorijų yra skirta atskira Etikos kodekso dalis, apimanti atskirai auditorijai būdingą rekomenduojamą elgesio specifiką ir siūlomas vertybes.

Sutikdama ir įsipareigodama laikytis šio Etikos kodekso, sporto organizacija įsipareigoja užtikrinti, jog šio Etikos kodekso laikysis visos aukščiau paminėtos jos bendruomenės narių auditorijos.

Etikos kodeksas futbolo užsiėmimus lankantiems vaikams:

1. Žaiskite dėl pačio žaidimo džiaugsmo, o ne dėl noro įsiteikti treneriams ar tėvams.
2. Visada prisiminkite, jog futbolo žaidimo tikslas yra gerai praleisti laiką, pagerinti savo įgūdžius ir kartu jaustis gerai.
3. Žaiskite pagal žaidimo taisykles ir laikykitės žaidimo „Fair Play“ taisyklių.
4. Visada gerbkite ir priimkite teisėjų sprendimus.
5. Gerbkite savo varžovą, koks jis bebūtų. Rodykite pagarbą jam, nepriklausomai nuo varžovo atsako.
6. Bendradarbiaukite su treneriu, komandos draugais ir net varžovais ne tik aikštelėje, bet ir už jos ribų.
7. Žaidimo metu nevertokite necenzūrinių žodžių, nerodykite nepadarių žestų, nedemonstruokite paniekos ar nepagarbos.

8. Niekada specialiai netraumuokite savo oponento vardant rezultato ar kitų savanaudiškų tikslų.
9. Pasibaigus varžyboms, būtinai padėkokite varžovams, jų treneriui, teisėjui, sirgaliams.
10. Laimėkite su šypsena, tačiau mokėkite ir oriai pralaimėti.

Etikos kodeksas futbolo užsiėmimus lankančių vaikų tėvams:

1. Tiesiog leiskite savo vaikui žaisti ir mėgautis žaidimu taip, kaip nori Jūsų vaikas ir komandos treneris, o ne Jūs.
2. Visada prisiminkite, jog vaikas žaisdamas futbolą aikštėje negali vienu metu vykdyti kelių nurodymų – trenerio, Jūsų ir savo paties sprendimo, nes tie nurodymai gali būti labai skirtingi.
3. Pasitikėkite komandos treneriu – leiskite jam dirbti savo darbą, o Jūs tiesiog mėgaukitės vaiko žaidimu.
4. Skatinkite ir palaikykite vaiką labiau abstrakčiai, o kritikuokite - skatinančiai ir pozityviai. Nešaukite kritikuodamas.
5. Niekada neišjuokite, nežeminkite dėl padarytos klaidos ar pralaimėjimo tiek savo, tiek varžovų komandos vaikų.
6. Pagirkite vaiką už pastangas, net jei jo siekiamas rezultatas ir nepavyko.
7. Atminkite, jog Jūsų elgesį teisėjo ar varžovų atžvilgiu kopijuos ir Jūsų vaikas. Būkite jam deramu pavyzdžiu.
8. Susipažinkite su futbolo žaidimo vertybėmis ir nuolat stenkitės perteikti jas savo vaikui, skatinkite jį laikytis žaidimo taisyklių ir „Fair Play“ principų.
9. Nevartokite alkoholinių gėrimų, narkotinių medžiagų ir nerūkykite futbolo aplinkoje – toks pavyzdys vaikui yra netoleruotinas.
10. Rodykite deramą pagarbą futbolo aplinkoje dirbantiems savanoriams ar pagalbiniams darbuotojams, nepriklausomai nuo Jūsų pasitenkinimo jų darbo kokybe – dažnai jie dirba be jokio atlygio ir Jūsų vaiko labui, tam aukodami savo laisvalaikį.
11. Jei komandos treneris nepageidauja tėvų treniruotėse, gerbkite šį norą.
12. Nepamirškite, jog žaidimo metu draudžiama jas stebintiems asmenims įeiti į aikštės erdvę, nebent Jūsų pagalbos paprašytų komandos treneris.
13. Aptardami savo vaiko rezultatus su komandos treneriu, visada įvertinkite, ar jūsų pokalbis girdi Jūsų ir kiti vaikai.
14. Niekada nesureikšminkite savo vaiko komandos rezultato ir nelaikykite jo svarbesniu už galimybę savo vaikui gerai praleisti laiką žaidžiant futbolą, mokytis ir tobulėti.

Etikos kodeksas futbolo treneriams:

1. Niekada nepamirškite, jog svarbiausia yra vaiko saugumas ir gera emocija. Visada būkite atsakingas už saugią ir smagią futbolo aplinką vaikui.
2. Vaiko ugdymas, tobulėjimas ir progresas yra daug svarbiau nei komandos rezultato skaičiai turnyro lentelėje.
3. Visada prisiminkite, jog žaisti vaikui aikštelėje yra daug smagiau nei ant atsarginių žaidėjų suolelio. Suteikite galimybę mėgautis futbolu VISIEMS.
4. Kaip vaikų komandos treneris, nepamirškite, jog Jūsų darbo sritis apima ne tik aikštelės ribas - savo treniruojamiems vaikams Jūs esate daug daugiau nei tik futbolo žaidimo specialistas – vaikai jumyse mato mokytoją, draugą, saugios aplinkos garantą ir sektiną pavyzdį viename asmenyje.
5. Prisiminkite, jog jauniems žmonėms reikalinga pagarbos vertas treneris kaip sektinas pavyzdys, kuriuo jie galėtų nuolat didžiuotis. Būkite juo.
6. Būkite dosnus pagyrimais ir šykštus kritika. Jei kritikuojate, Jūsų kritika vaiko atžvilgiu turi būti pozityvi net ir už akivaizdžias klaidas.
7. Vaikas nežais geriau, jei ant jo šauksite, žeminsite, niekinsite, tačiau jo motyvacija ir pastangos gali būti dar didesnės, jei nuolat skatinsite ir pagirsite.
8. Nuolat skatinkite savo auklėtinius rodyti pagarbą žaidimui, žaidimo „Fair Play“ principams, pagarbą varžovams ir teisėjams.
9. Netoleruokite grubaus savo auklėtinių žaidimo tiek varžybose, tiek treniruotėse.
10. Kelkite vaikams individualiai ir komandiškai realiai pasiekiamus tikslus.
11. Nejtraukite varžyboms į komandos sudėtį vyresnių nei tos amžiaus grupės vaikų, to nesuderinę su varžovų komandos treneriu. Sukčiavimas vardan teigiamo rezultato vaikams paliks daugiau nuoskaudų nei suteiks džiaugsmo.
12. Integruokite norinčius padėti auklėtinių tėvus į komandos bendruomenės gyvenimą ir paverskite jų entuziazmą vertinga pagalba, o ne kliuviniu ugdymo tikslams pasiekti.
13. Jūs esate atsakingas ne tik už vaikų, bet ir jų tėvų elgesį varžybų metu, tad išmokite juos deramai suvaldyti ir kontroliuoti.
14. Išvykų į varžybas metu pivalote būti atsakingas už savo auklėtinius 24 val. per parą – deramai įvertinkite, ar turėsite galimybę tą daryti visos išvykos metu. Visada galite prašyti auklėtinių tėvų pagalbos.
15. Niekada nepamirškite, jog Jūsų auklėtinių elgesys aikštelėje ir už jos ribų turi deramai reprezentuoti Jūsų organizaciją, miestą, šalį. Skatinkite vaikų deramą elgesį ir jų patriotiškumą.

Etikos kodeksas sporto organizacijos administracijos darbuotojams:

1. Saugios ir smagios futbolo aplinkos sukūrimas futbolo užsiėmimus lankančiam vaikui – vienas svarbiausių Jūsų tikslų ir uždavinių, kurį turite pasiekti kartu su atskiros komandos treneriu.
2. Turite užtikrinti, jog organizacijos sportinių tikslų ar atskirų komandų rezultatų siekimas niekada nebus svarbesnis nei atskiro vaiko sveikatos būklė ar gera emocija.
3. Jūsų administruojama organizacijos vadybos sistema turi užtikrinti, jog su vaikais dirba deramą profesinę kompetenciją, reikiamas pedagogines žinias ir aukštas moralines vertybes turintys treneriai ar jų asistentai. Su vaikais negali dirbti asmenys, praeityje padarę sunkių kriminalinių nusikaltimų.
4. Darbuotojai savo elgesiu visose situacijose propaguoja futbolo žaidimo vertybes ir žaidimo „Fair Play“ principus.
5. Nevadovaukite už atskirą trenerį jo komandai varžybų metu, nebent iš anksto taip sutarta su treneriu. Nemenkinkite trenerio autoriteto jo auklėtinių akyse.
6. Nekritikuokite trenerio sprendimų, savybių ar veiksmų girdint jo auklėtiniams, nebent tie veiksmai tiesiogiai grėstų vaikų saugumui ar nusižengtų bendražmogiškoms vertybėms.
7. Griežtai netoleruokite Jūsų organizacijos trenerių ar jų asistentų piknaudžiavimo alkoholiu, narkotinėmis medžiagomis ar neatsakomybės vaikų atžvilgiu, nepaisant aukštos trenerio profesinės kompetencijos.
8. Netoleruokite rūkymo vaikų futbolo aplinkoje.
9. Kitų sporto organizacijų ugdomus futbolui gabius vaikus į savo organizaciją kvieskite tik esant abipusiai diskusijai su galimo kandidato lankomos sporto organizacijos atstovais. „Nevokite“ kitos organizacijos nario, pamindami pagarbos kitai organizacijai principus.
10. Būkite derami futbolo ambasadoriai visuose organizacijos lygmenyse vaikų, jų tėvų ir visuomenės akyse.

Tvirtinu, jog (organizacijos pavadinimas) savo veikloje taikys ir vadovausis šio Etikos kodekso nuostatomis: